

Toimintaympäristön muutokset vaikuttavat yhdistyksen toimintaan

2020-luvun alun suuri soteuudistus muutti kuntien tehtäviä ja toi mukanaan yhdistyksille uuden tärkeän yhdyspinnan, jossa meidänkin on toimittava. Enää ei riitä yhteydenpito vain kuntaan, vaan tarvitaan myös osaamista ja rohkeutta hyvinvointialueen tarjoamien mahdollisuuksien käyttämisessä.

Yhdistysten monipuolinen toiminta hyvinvointiterveyden ylläpitämisessä ennalta ehkäisee ja hidastaa tarvetta sairaanhoitoon ja hoivaan. Sekä kunnat että hyvinvointialueet tukevat tätä työtä antamalla toimintaan avustusta, mahdollisesti koulutusta ja ammatillista ohjausta.

Kuntien ja hyvinvointialueiden antama tuki yhdistyksille on vaihtelevaa. Yleisiä ohjeita ei voi laatia, ainoa ohje oikeastaan on, että yhdistyksissä kannattaa paneutua huolella oman kunnan ja hyvinvointialueen tarjoamiin avustuksiin ja muuhun tukeen. Ei kannata jättää käyttämättä olemassa olevia mahdollisuuksia erilaisten resurssien lisäämiseksi yhdistyksen toiminnassa.

Piirijärjestön tehtävänä on jakaa oman alueensa yhdistyksille kaikki mahdollinen tieto hyvinvointialueiden tarjoamista mahdollisuuksista, avustusten hakuajoista ja minkälaisiin tarkoituksiin avustukset ovat tarkoitettu. Piirien on hyvä myös aktiivisesti seurata ja pitää yhteyksiä oman alueensa hyvinvointialueiden vanhusneuvostoihin.

Suomalaiset elävät tänään aiempaa pidempään ja paremmassa kunnossa kuin koskaan aikaisemmin. Yhdistysten jäsenten entistä isompi ikähaitari haastaa yhdistykset entistä tarkemmin miettimään oman toimintansa kohderyhmiä ja tuottamaan selkeästi eri kohderyhmille suunnattua toimintaa. Kaikkea kaikille -periaatteen sijaan kohderyhmän tunteva ja sen mukaista toimintaa tarjoava yhdistys pärjää jatkossakin koko ajan kiihtyvässä kilpailussa eläkkeensaajan vapaa-ajasta. Eri kohderyhmille suunnattua toimintaa ei ole miltään ikäryhmältä pois, vaan tarjoaa kaikille enemmän.

Järjestötoiminnan perinne on yhteisöllisyydessä ja ihmisten tapaamisessa kasvokkain. Korona-aika opetti käyttämään digitaalisia ympäristöjä ja korvaamaan niillä sekä fyysistä läsnäoloa että turvaamaan asioiden hoitoa. Olemme voineet palata kasvokkain kohtaamisiin, mutta digitalisaatio muutti peruuttamattomasti tapaa toimia, olla läsnä, vuorovaikuttaa ja osallistua. Se lisää omalta osaltaan myös toiminnan saavutettavuutta ja luo uusia yhteisöllisyyden muotoja.

Murros on monella tapaa niin merkittävä, että yhdistysten on tavalla tai toisella mukauduttava siihen. Kasvokkain kohtaamiset ovat varmasti jatkossakin järjestötoiminnan perustaa, mutta on hyvä tunnistaa, mitä kaikkia uusia

mahdollisuuksia digitalisaatioon voi liittyä. Näin varmistetaan, että yhä uudet ihmiset kiinnittyvät yhdistyksen toimintaan ja toiminta säilyy vireänä ja elinvoimaisena.